Økonomiplan 2027–2030

Etnedal kyrkjelege fellesråd

Innledning
I Etnedal er om lag 85 % av befolkningen medlemmer av Den norske kirke. Kirken i Etnedal er en folkekirke som ønsker å bidra til at Etnedal er et godt sted å leve for mennesker i alle livsfaser: et sted der vi møtes, feirer, sørger og tar vare på hverandre. Gjennom gudstjenester, kirkelige handlinger og lokalt nærvær ønsker kirken å tilby fellesskap, hjelp og støtte.

Kirken i Etnedal består av Bruflat og Nord-Etnedal sokn. Soknene er kirkens grunnenheter. Hvert sokn har i dag sitt sokneråd, mens Etnedal kyrkjelege fellesråd ivaretar felles oppgaver for soknene. Rådene har ulike oppgaver.

Soknerådene skal ha sin oppmerksomhet på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige livet i soknene. De har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknene.

Kirkelig fellesråd ivaretar administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeider mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremmer samarbeid mellom soknerådene og ivaretar soknenes interesser overfor kommunen.

Etnedal kyrkjelege fellesråd vil legge til rette for en levende folkekirke som:

- følger mennesker fra vugge til grav
- feirer gudstjenester som er åpne for alle innbyggere
- er synlig og til stede i nærmiljøet
- er et naturlig samlingspunkt ved livets høytider
- er nær når mennesker opplever kriser og sorg
- engasjerer betydelige frivillige ressurser
- samarbeider med kommunen og andre aktører

Den norske kirke og rammevilkår

Den norske kirke er en evangelisk-luthersk folkekirke med en særskilt forankring i Grunnloven. Trossamfunnsloven, som trådte i kraft 1. januar 2021, gir Kirkemøtet myndighet til å fastsette kirkeordningen innenfor lovens rammer. Soknet er kirkens grunnleggende enhet og et selvstendig rettssubjekt. Kirkemøtet opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, mens soknerådet og kirkelig fellesråd ivaretar ulike oppgaver på vegne av soknene lokalt.

Trossamfunnsloven § 14 fastslår at staten gir tilskudd til prestetjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, blant annet bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre forsvarlige kirkebygg, tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger og tilstrekkelig administrativ hjelp. Budsjettforslaget fra soknet skal også omfatte kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk. Kommunen kan etter avtale med soknet yte tjenester i stedet for tilskudd.

Samarbeidet mellom kommunen, soknene og fellesrådet er avgjørende for å kunne opprettholde tilbudet til innbyggerne og ta vare på kirkebyggene over tid.

Situasjonen i Etnedal

Etnedal kyrkjelege fellesråd har en allsidig virksomhet og er arbeidsgiver for kirkelig ansatte i kommunen, med unntak av soknepresten. Fellesrådet har 3,6 årsverk. Av disse finansierer Etnedal kommune 2,9 årsverk, Bruflat soknerråd 0,3 årsverk knyttet til kirkeverge- og saksbehandleroppgaver, og Hamar bispedømme 0,4 årsverk knyttet til kirkelig undervisning.

Bemanningen er et minimum for å levere gode tjenester, bevare nødvendig fagkompetanse og følge opp de oppgavene kirken og gravferdsmyndigheten er satt til å ivareta. Kirkekontoret betjener publikum, gir administrativ støtte til rådene, planlegger gudstjenester og kirkelige handlinger og forvalter kirkebygg og gravplasser. Fellesrådet er gravferdsmyndighet i kommunen og skal ivareta alle innbyggere, uavhengig av tro eller livssyn.

Kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk gir tilbud til barn, unge og voksne gjennom blant annet konfirmantarbeid, konserter, møteplasser og omsorgsarbeid. Virksomheten omfatter

også større arrangementer som krever planlegging, praktisk tilrettelegging og samspill mellom ansatte og frivillige.

Prestetjeneste og rekruttering
Den norske kirke har de siste årene gjennomført betydelige reduksjoner i bemanningen. Kirkens eget utfordringsbilde for 2025 viser at 50 prestestillinger var fjernet i bispedømmene i løpet av de to foregående årene. En stor andel av prestene nærmer seg pensjonsalder, og rekruttering til prestetjenesten er krevende. Også i Etnedal er presteressursen redusert. Det påvirker kapasiteten til gudstjenester, kirkelige handlinger, undervisning og annet nærvær i lokalsamfunnet.

Etnedal er samtidig heldig som fortsatt har en prest med lokal tilknytning og tjeneste i soknene. For å ta vare på dette nærværet må oppgaver og forventninger tilpasses den tilgjengelige presteressursen. Gode lokale rammer for øvrige ansatte og frivillige blir desto viktigere når prestetjenesten har mindre kapasitet.

Frivillighet og lokal beredskap
Frivillige bidrar hver uke i kirken i Etnedal. De deltar i gudstjenester og kirkemusikk, arbeid for barn og unge, arrangementer, praktiske oppgaver, omsorgsarbeid og rådsarbeid. Innsatsen skaper aktivitet og tilhørighet langt utover det den lille staben kan gjennomføre alene. Frivilligheten trenger samtidig ansatte som kan invitere, lære opp, koordinere og følge opp dem som bidrar. Den kan derfor ikke erstatte nødvendig grunnbemanning.

For kommunen er dette en del av den lokale beredskapen. Kirken kan åpne bygg, samle mennesker, gi rom for sorg og samtale og bidra med lokalkunnskap og kontakt med frivillige. En slik innsats forutsetter tydelige kontaktpunkter og samarbeid mellom kirken og kommunen, og at kirken har kapasitet til å handle når behovet oppstår.

Som folkekirke er kirken til stede både i hverdagen og ved store hendelser. Kirkebyggene gir rom for samling, stillhet og fellesskap også når noe uventet rammer lokalsamfunnet eller landet. Ved Kong Harald Vs bortgang i 2026 ble det ringt med kirkeklokkene, og kirkene ble åpnet for lystenning. Det ble lagt ut kondolanseprotokoller der innbyggere kunne legge igjen hilsener. Dette er et eksempel som viser kirkens rolle som beredskapskirke og hvor viktig det er å ha ansatte, frivillige og bygg som kan tas i bruk på kort varsel.

Drift i økonomiplanperioden
Driftsbudsjettet omfatter den løpende virksomheten, bemanning, tjenester, kirkebygg og gravplasser. Her føres også vedlikehold av eksisterende bygg. Tallene for 2027 er tatt ut av et mer omfattende årsbudsjett. Beregnet kommunal tjenesteyting er vist på både inntekts- og utgiftssiden og er ingen kontantoverføring.

Hovedtall for drift 2027

Inntekter	Kroner
Tilskudd fra Etnedal kommune	2 965 000
Tilskudd fra Den norske kirke	510 000
Tilskudd fra soknerådene	600 000
Egne driftsinntekter og gaver	205 000
Kommunal tjenesteyting, beregnet verdi	180 000

Sum ordinære driftsinntekter	**4 460 000**
Bruk av disposisjonsfond	86 200
Sum inntekter og bruk av fond	**4 546 200**

Egne driftsinntekter og gaver består av brukerbetaling (55 000 kroner), festeavgift og andre leieinntekter (50 000 kroner), refusjoner og overføringer (10 000 kroner) samt gaver til Kyrkjevarden (90 000 kroner).
Tilskuddet på 510 000 kroner fra Den norske kirke er budsjettert til kirkelig undervisning. Bruflat sokneråd bidrar med 600 000 kroner. Kommunens ordinære tilskudd er 2 965 000 kroner, en økning på 125 000 kroner fra budsjettet for 2026. I tillegg kommer beregnet tjenesteyting på 180 000 kroner.

Utgifter	Kroner
Lønn og sosiale utgifter	3 301 400
Husleie	120 000
Strøm og energi	180 000
Kjøpte tjenester	255 000
Avgifter, gebyrer og lisenser	142 000
Forsikring og vakthold	100 500
Vedlikehold og materialer	50 000
Kommunal tjenesteyting, beregnet verdi	180 000
Øvrige driftsutgifter	217 300
Sum driftsutgifter	**4 546 200**

Kjøpte tjenester omfatter blant annet revisjon, serviceavtaler og tjenester ved gravplassene. Øvrige driftsutgifter omfatter blant annet materiell, mat, reiser, opplæring, telefoni, utstyr og refusjoner. Lønn og sosiale utgifter inkluderer også godtgjørelse til folkevalgte.

Ordinære inntekter er 86 200 kroner lavere enn utgiftene. Budsjettet foreslår bruk av 86 200 kroner fra disposisjonsfondet. Driften er dermed avhengig av fondsmidler i 2027, og varig finansiering må vurderes for de følgende årene.

Vedlikehold av kirkebygg og gravplasser
Vedlikehold av eksisterende kirkebygg hører til driftsbudsjettet. I 2027 er det lagt inn 30 000 kroner til bygningsvedlikehold ved kirkene og 20 000 kroner til vedlikeholdsmaterialer ved kirker og gravplasser. Dette er lavt og er midler til noen få løpende tiltak, ikke finansiering av de omfattende behovene som tidligere er kartlagt.

Ved Nord-Etnedal kyrkje er det registrert råte i deler av tømmer og kledning, blant annet ved partier rundt grunnmuren. Det er også behov for å vurdere hjørnekasser, vinduer, overflatebehandling og isolering av loftet. Tidligere faglige vurderinger anbefalte utskifting av kledning og reparasjon av skadet tømmer. Kostnadene ble i september 2024 anslått til 1 460 000 kroner for utvendige arbeider. Beløpet er et eldre anslag og må oppdateres etter ny tilstandsvurdering og kostnadsberegning.

Ved Bruflat kyrkje er taket, beslag, renner, vindskier og tjærebeising av bygget trukket fram som viktige vedlikeholdsbehov. Også portrommet krever arbeid med kledning, vindskier og tak. For innvendige forhold og fyringsanlegg trengs en samlet faglig vurdering. Kostnadene er ikke

avklart. Et forprosjekt bør dokumentere tilstanden, foreslå rekkefølge på tiltakene og beregne kostnader og videre drift. Bruflat kyrkje hører til bevaringsprogrammet for kirker fra 1537 til 1850, og aktuelle tilskudd må undersøkes når prosjektgrunnlaget foreligger.

Både ordinært vedlikehold og istandsetting må planlegges i driften med realistisk framdrift og finansiering. Dersom et konkret tiltak etter regnskapsreglene skal klassifiseres som investering, vurderes dette særskilt før budsjettering. En vedlikeholdsplan vil gi behov for høyere driftsrammer enn tabellen viser.

Framskriving av drift 2028–2030
Framskrivingen viderefører 2027-budsjettets aktivitet og hovedposter og legger til grunn 3 prosent årlig pris- og lønnsjustering. Samme sats er brukt på ordinære inntekter som en teknisk forutsetning; dette innebærer ikke at kommunen eller andre tilskuddsgivere har vedtatt økte rammer. Det er ikke lagt inn nye større vedlikeholdsarbeider eller nye stillinger etter endring i 2026.

Drift, kroner	2027	2028	2029	2030
Ordinære driftsinntekter	4 460 000	4 593 800	4 731 614	4 873 562
Driftsutgifter	4 546 200	4 682 586	4 823 064	4 967 755
Behov før bruk av fond	86 200	88 786	91 450	94 193
Bruk av disposisjonsfond	86 200	—	—	—

Fellesrådene i Etnedal og Sør-Aurdal ønsker å arbeide for økt tilskudd fra Hamar bispedømme til kirkelig undervisning. Mange aktiviteter har tidligere vært gjennomført med betydelig innsats fra prestene. Når presteressursen er redusert, trengs mer kapasitet til å planlegge og gjennomføre tilbudene. En mulig økning er ikke regnet inn før det foreligger tilsagn. Budsjettet må oppdateres samlet for tilskudd, stillingsressurs og aktivitet dersom finansiering blir innvilget.

Framskrivingen viser finansieringsbehov også etter 2027. Det må avklares gjennom de årlige budsjettprosessene med kommunen og eventuelle andre finansieringskilder, og justeres når vedlikeholdsprosjektene er kostnadsberegnet.

Investeringer i økonomiplanperioden

Tiltak	2027	2028	2029	2030
Fullføring av navnet minnelund ved Bruflat kyrkjegard	100 000			
Universell utforming ved Bruflat kyrkje		400 000		
Overbygg ved Bruflat bårehus		200 000		
Tiltak ved Nord-Etnedal kyrkje			200 000	
Kjøkkenkrok i Bruflat kyrkje			200 000	
Asfaltering ved Bruflat kyrkje				400 000
Automatiske slokkeanlegg i begge kirkene				2 500 000

Kostnadsanslaget i planen er foreløpig og er eks. merverdiavgift.

Navnet minnelund ved Bruflat kyrkjegard
Arbeidet startet høsten 2025. Grunnarbeid og skiferareal var i hovedsak ferdigstilt samme høst. Planering, gangveier og pergola er ferdigstilt i 2026. Behovet for midler i 2027 er til beplantning, lykter, vaser og skiltplater, samt tjærebeising av Pergola.

Universell utforming ved Bruflat kyrkje
Inngangen til Bruflat kyrkje må gjøres tilgjengelig for flere. Biskopen tok opp dette under visitas i 2017. Nord-Etnedal kyrkje fikk ny trapp og rampe i 2021. Ved Bruflat kan sideinngangen være aktuell. Løsningen må prosjekteres og nødvendige kirkelige og antikvariske godkjenninger avklares før gjennomføring. Det er arbeidet med forprosjekt og finansiering gjennom bundne midler.

Overbygg ved Bruflat bårehus og forbedret søppelløsning
Det er behov for et overbygg på østsiden av bårehuset. Det kan gi skjermet plass til avfallsbeholdere og annet utstyr, og bedre mulighet for oppbevaring av for eksempel gressklipper om vinteren. Dagens redskapslager er for lite. Løsningen bør samtidig bidra til et ryddigere uttrykk ved bårehuset, og oppbygging av en ny og bedre søppelløsning.

Tiltak ved Nord-Etnedal kyrkje
Trappene opp til ringetårnet er vanskelige å gå i og bør utbedres. Det bør også vurderes om ringetauet kan føres ned til etasjen under, slik at ringing kan utføres enklere og tryggere. Tiltakene må prosjekteres med hensyn til kirkebygget.

Kjøkkenkrok i Bruflat kyrkje
Det er behov for tilgang til vann og en enkel kjøkkenløsning inne i Bruflat kyrkje. En kjøkkenkrok vil lette praktisk tilrettelegging ved kirkelige handlinger og arrangementer, og gi bedre forhold for renhold. Plassering og utforming må tilpasses kirkebygget og avklares med rette myndigheter.

Asfaltering ved Bruflat kyrkje
Overflatevann skaper gjentatte renner og hull på parkeringsplassen. Grusarealene krever vedlikehold, og ugress vokser også på gangveien og plassen foran bårehuset. Parkeringsplassen er målt til om lag 816 m², og gangvei og plass foran bårehuset til om lag 168 m², samlet 984 m². Avrenning og omfang må utredes før eventuell asfaltering. Arbeid innenfor kirkegården kan kreve særskilt godkjenning.

Automatiske slokkeanlegg i begge kirkene
Kirkene er viktige samlingssteder og kulturminner. Det bør utredes hvilke automatiske slokkeløsninger som er egnet for hvert bygg, med vurdering av brannrisiko, bygningsvern, drift og kostnader. Aktuelle løsninger kan være sprinkler-, vanntåke- eller gassanlegg.

Investeringstiltak til fremtidig vurdering
- Biovarme i Bruflat kyrkje
- Oppgradering av vanningsanlegg og nye vannposter ved Bruflat kyrkjegard
- Isolering av loft i Nord- Etnedal kyrkje
- Universelt utforming av toalett i Nord- Etnedal kyrkje
- Oppretting av gravminner, nye rutenett og innmålingsutstyr på kirkegårdene.

Investeringsbudsjett 2027

Investeringer og anskaffelser	Beløp	Finansiering	Beløp
Navnet minnelund ved Bruflat kyrkjegard - ferdigstillelse	100 000	Testamentarisk gave, bundet fond i Bruflat sokn	100 000
Merverdiavgift	25 000	Merverdiavgiftskompensasjon	25 000
Sum kapitalbehov	**125 000**	**Sum finansiering**	**125 000**

Etnedal 15. oktober 2026

Tor Olav Hjelleset
Fellerådsleder

Marie Bjørnødegård
Kirkeverge